

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componentă:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Palade Rodica în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, în cauza penală privind-o pe

CEBOTARI Tatiana XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliată în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.02.2019 – 05.08.2019;

Instanța de apel: 02.09.2019 – 06.11.2019;

Instanța de recurs: 12.02.2020 – 25.03.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 05 august 2019, cauza fiind examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Cebotari Tatiana a fost recunoscută vinovată și condamnată cu aplicarea prevederilor art. 79 și 70 alin. (3) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa:

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în privința părții vătămate Aliona Galețcaia - 3 luni închisoare;

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în privința părții vătămate Rotari Inga - 3 luni închisoare;

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în privința părții vătămate Balan Maria - 3 luni închisoare;

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în privința părții vătămate Buliga Irina - 3 luni închisoare;

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în privința părții vătămate Marcela Țuțuianu - 3 luni închisoare;

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în

privința părții vătămate Budurin Mariana - 3 luni închisoare;

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în privința părții vătămate Razvon Viorica - 3 luni închisoare;

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în privința părții vătămate Chirița Nicoleta - 3 luni închisoare;

- pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în privința părții vătămate Victoria Rotari - 3 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru tineri și minori.

Acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate Buliga Irina, Țuțuianu Marcela, Budurin Mariana, Razvon Viorica, Chirița Nicoleta, Rotari Victoria, Rotari Inga, Balan Maria au fost admise în principiu.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, inculpata fiind minoră, având intenția sustragerii bunurilor altei persoane, la data de 24.01.2019, aproximativ la ora 11:30, aflându-se în buticul nr. 46 amplasat în Centrul Comercial “Elite 1” de pe str. XXXXX, din mun. Bălți, prin acces liber, din geanta care se afla lângă masă din butic, pe ascuns a sustras un portofel de culoare roșie la preț de 400 lei, în care se aflau bani în sumă de 1500 lei și 100 euro echivalentul a 1980 lei, buletinul de identitate pe numele lui Galetcaia Aliona, o poliță de asigurare și diferite cartele de vizită, prin ce i-a cauzat victimei a daună materială considerabilă, în sumă totală de 3880 lei, după care cu bunurile sustrase de la fața locului s-a eschivat.

La data de 26.01.2019, în perioada de timp de la ora 16:00 - 18:00, având scopul sustragerii bunurilor altor persoane, folosindu-se de faptul că nu este observată de nimeni, prin acces liber a intrat în buticul nr. 5 din Centrul Comercial “Bum” amplasat pe XXXXX, din mun. Bălți, de unde pe ascuns de pe masă a sustras un portofel de culoare albastru cu roșu, cu imprimeul drapelului Marii Britanii și inscripția “Lady Millions” la preț de 200 lei, în care se aflau bani în sumă de 200 lei și 500 euro echivalentul a 9500 lei, buletinul de identitate pe numele lui Rotari Inga, un card bancar “Moldincombank”, o cartelă de client “Metro” și o poliță de asigurare medicală, prin ce i-a cauzat victimei a daună materială considerabilă, în sumă totală de 9900 lei, după care cu bunurile sustrase de la fața locului s-a eschivat.

La data de 30.01.2019, aproximativ la ora 13:20, având scopul sustragerii bunurilor altor persoane, folosindu-se de faptul că nu este observată de nimeni, prin acces liber a intrat în biroul de serviciu nr. 315 situat la etajul 3 din Centrul de Sănătate nr.1 amplasat pe str. Decebal 101V, din mun. Bălți, de unde pe ascuns de pe masă a sustras un telefon mobil de model “Xiaomi Redmi Note 5” cu IMEI - XXXXX și IMEI - XXXXX la preț de 5700 lei, în husă de culoare kaki la preț de 100 lei, în care erau instalate 2 cartele sim Orange nr. XXXXX și Moldcell nr. XXXXX, prin ce i-a

cauzat victimei o daună materială considerabilă, în sumă totală de 5800 lei, după care cu bunul sustras de la fața locului s-a eschivat.

La 18.02.2019, în perioada orelor 07:00-14:30, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta Instituției Preșcolare nr.33. amplasată pe str. A. Teodorovici 38, din mun. Bălți, pe ascuns a sustras din geanta lui Buliga Irina, un portmoneu femeiesc de culoare bordo, la preț de 450 lei, în care se aflau bani în sumă de 1050 lei, trei carduri bancare (două carduri “Mobiasbanka” și un card “Agroindbank”), buletin de identitate, poliță de asigurare, toate pe numele ei, o cartelă pentru produse alimentare pe numele de familie Borozneac Fauruza, circulatorie pentru troleibuz pe lunile februarie și martie 2019, la preț de 100 lei, prin ce i-a cauzat o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 1600 lei.

Tot ea, la 18.02.2019, aproximativ la orele 10:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta Instituției Preșcolare nr.48 “Mărțișor”, amplasată pe XXXXX, din biroul de serviciu a lui Razvon Viorica, pe ascuns, a sustras telefonul ei mobil de model „Samsung J5” de culoare aurie, cu cartelă sim nr. XXXXX, cu husă transparentă din silicon și sticla de protecție stricată, prin ce i-a cauzat o pagubă materială considerabilă în sumă de 2000 lei.

La data de 19.02.2019, între orele 13:00-14:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta Instituției Preșcolare nr.23, grupa nr. 10 amplasată pe XXXXX, pe ascuns, a sustras telefonul mobil de model “Xiaomi Redmi 5 Plus” de culoare albastră, cu imei: XXXXX, în care se aflau instalate cartelele sim - “Moldcell” cu numărul XXXXX, la preț de 30 lei, și cartela sim “Unite” cu numărul XXXXX, la preț de 30 lei, ce-i aparținea lui Rotari Victoria, prin ce i-a cauzat o pagubă materială considerabilă în sumă de 5 060 lei.

La data de 20.02.2019, în perioada orelor 15:00-17:50, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta grupei nr. 6 “Curcubeu” a Instituției Preșcolare, amplasată pe XXXXX, pe ascuns, a sustras geanta lui Țuțuianu Marcela, confecționată din piele artificială, la preț de 700 lei, în care se aflau: portmoneu de culoare albastră deschisă, la preț de 350 lei, (în care totodată se aflau buletinul de identitate cu supliment, polița de asigurare, card bancar “Mobias Banka”, cartele de reduceri de la Metro, Farmacia Familiei, Green Hills, Star Kebab, Herbalife, Magazinul Copiilor, Maxi Kids, Enter și Slavena, permisul de la serviciu, toate pe numele său), adeverința de naștere a feciorului Țuțuianu Gleb, cosmetică și anume rujuri, 2 flacoane cu fard și crem, cantitățile de 50 grame, încărcător de la telefonul mobil de model IPHONE 5S, de culoare albă, la preț de 400 lei, căști de la telefonul mobil de model IPHONE 5S, de culoare albă, la preț de 450 lei, 3 mașinuțe mici de metal (verde, roșie și albastră), la preț total de 195 lei, prin ce i-a cauzat o pagubă materială considerabilă în sumă de 2795 lei.

La data de 21.02.2019, între orele 08:15-08:30, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta CCSM, amplasat pe XXXXX, pe ascuns a sustras o geantă verde la preț de 400 lei, în care se aflau bani în sumă de 150 lei, portmoneu de culoare cafenie la preț de 400 lei, Power Bank Xiaomi sur, la preț de 500 lei, 8 rujuri de diferite culori la preț total de 800 lei, oglindă mică de culoare albastră cu tematică marină, la preț de 150 lei, buletin de identitate cu supliment, legitimație de pensionar pe numele ei, 3 carduri bancare “Moldova Agroindbank” ce-i aparțineau lui Chirița Nicoleta, prin ce i-a cauzat o pagubă materială considerabilă în sumă de 2500 lei.

Tot ea, la data de 23.02.2019, între orele 13:00-15:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta Secției de Chirurgie a Departamentului Pediatric, amplasat pe XXXXX, pe ascuns, a sustras un telefon mobil de model “Lenovo” de culoare albă, ce-i aparținea lui Budurin Mariana, prin ce i-a cauzat o pagubă materială considerabilă în sumă de 1500 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către inculpata și de avocatul N. Dragan în numele inculpatei, care au solicitat casarea sentinței.

3.1 Inculpata a solicitat casarea sentinței, cu aplicarea față de ea a unei pedepse mai blânde. În motivarea cerințelor invocă, că s-a căit de cele comise de ea la o vârstă fragedă, a săvârșit faptele fără să-și dea seama de acțiunile sale, urmând a fi luate în considerație starea materială a familiei și faptul că familia este una social vulnerabilă. Inculpata provine dintr-o familie mare, mama este grav bolnavă, bunica la fel este bolnavă și în etate, ambele având nevoie de îngrijire permanentă. Din aceste considerente solicită instanței de apel să-i fie acordată șansa să-și creeze un viitor. Susține, că nu va mai încălca legea, solicitând astfel aplicarea unei pedepse mai blânde.

3.2 Împotriva sentinței a declarat apel avocatul N. Dragan în interesele inculpatei, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu aplicarea în privința inculpatei a unei pedepse neprivative de libertate. În motivarea cerințelor apelului a invocat, că cauza a fost examinată în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, pe care Cebotari Tatiana le cunoștea, asupra cărora nu a avut obiecții și nu a solicitat administrarea de noi probe. Inculpata a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise. Nu există o sentință de condamnare în privința ei, ea neavând antecedente penale, dar fiind la o vârstă atât de fragedă, consideră că instanța urma să i-a în considerație și să-i lase o șansă de a fi alături de familie. Numirea de către instanța de judecată a unei pedepse reale de închisoare pe un termen de 6 luni, nu a fost justificat prin nimic. Or, în cazul concret, cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, fapt ce permite instanței de judecată de a proceda în conformitate cu cele ce se prevăd la alineatul opt al legii nominalizate,

ținând cont de recomandările Curții Supreme de Justiție la acest capitol. Totodată, instanța nu a ținut cont de personalitatea inculpatei, care are doar 15 ani, este dintr-o familie social vulnerabilă, a recunoscut vina, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, inclusiv prin acceptarea procedurii respective, și-a exprimat căința sinceră în cele comise. Instanța a indicat la unele din circumstanțele enunțate, dar la determinarea pedepsei nu a ținut cont în plină măsură de ele, i-a aplicat o pedeapsă neraportată la ele și la persoana inculpatei, după cum și la scopurile puse de legea penală, incorect a ajuns la concluzia că corectarea Tatianeii Cebotari este posibilă doar fiind izolată de societate. În sensul respectiv, instanța nu ar depăși prevederile art. 90 Cod penal, inculpata întrunind condițiile necesare pentru a i se aplica o pedeapsă condiționată, această pedeapsă nu este în contradicere nici cu explicațiile ce se conțin în Hotărârea Plenului CSJ.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, apelurile inculpatei și apelul avocatului N. Dragan în numele inculpatei au fost respinse ca nefondate, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele ce s-au stabilit pe cauză, în corespundere cu prevederile art. 61, 75 CP, a aplicat o pedeapsă corespunzătoare caracterului și gradului de pericol social, personalității inculpatei, care nu este la prima atingere cu legea, însă inculpata concluziile de rigoare nu le-a făcut, săvârșind din nou cu intenție infracțiuni similare. Inculpata, anterior săvârșind infracțiuni similare, nu a pășit pe calea corijării și a comis infracțiunile în cauză, fără a conștientiza acțiunile sale. Mai mult, potrivit explicațiilor procurorului participant în instanța de apel, inculpata la moment este învinuită pe numeroase episoade de furt, cauzele penale aflându-se pe rolul instanțelor de judecată din Bălți, Florești, Sângerei, Chișinău.

Faptele date denotă, că este inefficientă stabilirea în privința inculpatei a unei pedepse non-privative de libertate, urmând a fi respinse argumentele apelanților în acest sens. Aplicarea unei pedepse non-privative de libertate va fi inefficientă și nu va atinge scopurile puse față de pedeapsa penală. În așa mod, inculpatei i-a fost numită pedeapsa în limitele prevăzute de sancțiunea legii în comiterea căreia ea a fost recunoscută vinovată, ținându-se cont și de prevederile art. 364/1 alin. (8) CPP, i-au fost reduse limitele pedepsei aplicate, din aceste motive temei pentru atenuarea pedepsei nu sunt.

Mai mult, în ședința instanței de fond a fost prezentat referatul de evaluare psihosocială a personalității inculpatei, întocmit de consilierul de probațiune L. Burlacu. În baza informației prezentate, instanța de apel a considerat că minora prezintă un risc sporit de a recidiva. Resursele personale și familiale ale minorei sunt limitate și

insuficiente pentru adoptarea unui comportament în acord cu normele și valorile prosociale. În scopul prevenirii deviantelor comportamentale a considerat necesar implicarea minorei în programe, care să vizeze dezvoltarea capacității de autocontrol, conștientizarea gravității comportamentului antisocial și dezvoltarea empatiei față de victime. În paralel, motivarea minorei de a se implica în activități constructive, reluarea și continuarea studiilor în vederea adoptării unui comportament responsabil, precum și asumarea de către părinți a responsabilității de creștere și educare a minorei.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatei, care a comis nenumărate infracțiuni similare, însă nu a făcut concluziile de rigoare, nu a pășit pe calea corijării și din nou a comis infracțiunile cu intenție, instanța de fond întemeiat i-a aplicat Cebotari Tatianeii pedeapsa sub formă de închisoare, pedeapsă care este proporțională celor comise, în corespundere cu legislația și echitabilă. Temeiuri care s-ar demonstra că inculpata poate fi corectată prin stabilirea în privința ei a unei pedepse neprivative de libertate, nu s-au stabilit.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Palade Rodica în interesele inculpatei a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivare, recurenta a indicat că instanța de apel urma să țină cont de toate circumstanțele cauzei invocate în cererea de apel și anume de vîrsta acesteia la comiterea infracțiunii- 15 ani, situația familiei- social vulnerabilă, prezența mamei bolnave, căința sinceră de cele comise, cauza fiind examinată în condițiile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Ținând cont de prevederile art. 79 și 90 Cod penal, instanțele urma să aplice în privința minorei o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării. Instanța de apel incorect a ajuns la concluzia privind faptul că corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă numai prin izolare, nemotivând insuficient imposibilitatea aplicării unei alte pedepse solicitate de partea apărării.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsită de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel.

Din conținutul cererii de recurs rezultă, că recurenta critică hotărârea în partea stabilirii pedepsei cu închisoare reală, solicitând să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să intervină în soluțiile adoptate în latura pedepsei, când se constată că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Se reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă instanța de recurs precizează că recurentul referindu-se la pct. 6 din norma menționată, indicând că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, nu și-a argumentat motivul arătat, ceea ce rezultă că acesta este indicat declarativ.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală. Pedepsa stabilită inculpatei este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana celei vinovate, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

În ce privește argumentele cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatei, concluzionând că nu este posibilă aplicarea pedepsei condiționate, dat fiind că ea și anterior a fost în conflict cu legea, însă nu făcut concluziile corespunzătoare și a continuat activitatea infracțională, săvârșind pe cauza dată 9 episoade de furt .

Referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei de către instanța de apel, și anume, prin care aceasta a menținut sentința de condamnare a inculpatei în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 79 Cod penal, de 9 ori la câte 3 luni închisoare, iar în temeiul art. 84 Cod penal la 6

luni închisoare instanța de recurs o apreciază drept una întemeiată și motivată, soluție pe care instanța de recurs o preia.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că temei pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatei nu există și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea lui ca fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărârii atacate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Palade Rodica în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Cebotari Tatiana XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 aprilie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion